

CASA LOCARNO

Kirkenes Verdensråds rekreasjonshjem i Sveits

av

P. A. BREDVEI

Fra misjonær P. A. Bredvei har vi mottatt denne «hilsen fra Casa Locarno» som vi gjerne gir plass for. Dette sted burde — som forf. skriver i et brev til redaksjonen — bli bedre kjent hos oss, og flere nordmenn burde få et opphold der — kanskje ikke minst misjonærer som er hjemme på ferie. — Red.

Det var i 1946 at Kirkenes Verdensråd, sammen med Den sveitsisk reformerte kirke, kjøpte dette pene hotellet i Locarno i Syd-Sveits. Det var med tanke på et rekreasjonshjem for menn og kvinner som var opptatt i kirkens mangeartede gjerning ut over verden.

På disse årene har mer enn én fått en måneds hyggelig og styrkende opphold her. Og nå var det min hustrus og min tur.

Er det noe sted man kan se vår tids så mye omtalte økumeniske bevegelse ført ut i praksis, må det være her. Straks en er innenfor dørene til Casa Locarno, svirrer minst et halvt dusin språk, og man møter mennesker med nesten alle de trosbekjennelser en kjenner til, unntatt den romersk katolske.

La meg få gi et lite tverrsnitt av den gruppen som har kommet og gått under den tiden vi har vært her: Gresk-katolske fra Tyrkia og Jugoslavia, gammel-katolske fra Tyskland og Polen, lutheranere fra Tyskland, Sveits og Norge, presbyterianere fra England og Skottland, reformerte fra Sveits, Tyskland, Frankrike, Tsjekkoslovakia og Ungarn, valdensere fra Italia og hollandsk-reformerte fra Amerika. Hjemmet har til stadighet ca. 30 gjester.

Denne flokken er sammensatt av biskoper, prester, teologiske professorer, kirkearkitekter, presbytere, diakoner, diakonisser og misjonærer.

Den gruppen som kanskje er minst kjent for oss i Norge, er de gammel-katolske. Personlig var jeg av den oppfatning at denne kirken bare utgjorde omkring 30 000 i Holland.

Da en av denne kirkens fremste ledere fra Tyskland er her, har det vært interessant å få det rette bilde av denne noe underlige bevegelsen.

Grunnet dogmet om pavens ufeilbarhet, som ble antatt på kirkekonsilet i 1870, skilte en del prester og kirker seg ut fra Romerkirken og dannet sin egen kirke. Men det er ikke bare dette dogmet som skiller dem fra Den katolske kirke. De forkastet samtidig helgendyrkelsen, skjærsilden, latinen i gudstjenesten og sølibatet. Navnet «gammel-katolikker» betegner at de er de opprinnelige, at deres røtter går tilbake til urkirken. Pastor Dietz sier at han betegner Martin Luther som den første av de gammel-katolske.

Bevegelsen har nå spredt seg både til Tyskland og Polen. Under den store polske utvandringen til Amerika tidlig i vårt århundre, ba de polske katolikker om å få sine gudstjenester på sitt eget språk, da de ikke forsto hverken latin eller engelsk. Det ble nektet dem, og de gikk til dannelsen av «Den polske nasjonale kirke» som ikke godkjenner paven som sitt overhode. Denne kirken har nå begynt å sende prester fra Amerika til Polen, og har allerede nådd opp i et medlemstall på nære en kvart million. En av kirkens prester er her, og han har gitt oss et levende bilde av denne bevegelsen. Den er selvfølgelig en torn i øyet på Romerkirken. Alle som slutter seg til den — geistlig eller legmann — blir høytidelig ekskommunisert.

Det er også interessant å snakke med de som kommer fra landene bak jernteppet. Det er uten tvil noen rakryggede karer som ikke har bøyd kne for Baal. De er takknemlige for en varm broderhånd fra oss i vest, og et oppmuntrende ord. Og de er langt fra mismodige. «Munnen vår skal ikke lukkes før vi sitter innenfor murene», sa en en dag.

De ser forresten lysere på framtiden nå enn før. Ikke minst etter Stalins død har kommunistlederne i flere land inntatt en mer moderat holdning til kirken. «Av 24 eldste i min menighet er 15 kommunister», sa en prest, «men de legger ingen hindringer i veien for meg og min gjerning.»

At slike kår må skape en ekstra påkjenning er lett å forstå, og derfor er det knapt noen som nyter dette økumeniske samværet slik som de fra østblokken. Hvem ville ikke?

Tysk dominerer her som språk. Det er det mest brukte språk innenfor kirken på fastlandet. Men her er mange gode språkfolk, så flere kan både fransk og engelsk. I sangboken vi bruker er det mange av de kjente salmene vi synger hjemme. Hver sang og salme står på minst tre språk — og alle synges samtidig. Det er endog et par kinesiske sanger.

Det er ansatt en fast husmor og betjening, men husfaren blir tatt ut blant gjestene. Det har på disse uker vært en tysk, en polsk, en norsk og en tsjekkisk husfar. Han tar seg blant annet av andaktene hver morgen og kveld.

Atmosfæren er hjertelig — rett og slett kameratslig. Etter et par dager er man «dus» med alle og snakker åpent og uforbeholdent sammen.

Fredag og lørdag er det menneskes tur til å vaske opp etter måltidene. Jeg unner et humørløst menneske å komme ut på kjøkkenet da. Kvinnene gjør seg små ærender dit for å se hvordan denne geistlige flokken tar seg ut med forkle og håndkle.

Å tro at det er de mest ritualistiske som dominerer i en slik flokk, er helt feil. Den reformerte kirke i Sveits er meget lavkirkelig, og det er den vi besøker hver søndag. Der er ingen altertjeneste. To sanger synges før prekenen og to etter — fyldig sang, sentral forkynnelse og en fullsatt kirke. En legmann fra Norge som er vant med bedehusforsamlinger, føler seg lett hjemme.

Vi lutherske har nok en arv å ta vare på, men den er stor nok til å dele med andre.